

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.3.2026
C(2026) 1800 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

KOMISJONI SOOVITUS

**innovaatiliste ettevõtjate, innovaatiliste idufirmade ja innovaatiliste kasvufirmade
määratluse kohta**

LISA

INNOVAATILISTE ETTEVÖTJATE, INNOVAATILISTE IDUFIRMADE JA INNOVAATILISTE KASVUFIRMADE MÄÄRATLUSE KOHTA

1. Sissejuhatus

Käesolevas soovituses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „tegevuskulud“ – kulud, mida ettevõtja on kandnud oma tavapärase äritegevuse käigus ja mis hõlmavad kõiki kulusid, mida on vaja kaupade tootmiseks ja teenuste osutamiseks aruandeperioodil, sealhulgas sellised kulud nagu personalikulud, materjalikulud, tellitud teenused, sidekulud, energiakulu, hoolduskulud, rent, halduskulud, kuid välja arvatud finants- ja maksukulud;
- (b) „netokäive“ – tulu, mis on saadud toodete müügist ja teenuste osutamisest ning millest on maha arvatud müügiallahindlused ning käibemaks ja muud käibega otseselt seotud maksud;
- (c) „teadus- ja arendustegevus“ – töö, mis kuulub määruse (EL) nr 651/2014¹ artikli 2 punktides 84, 85 ja 86 määratletud alusuuringute, rakendusuuringu või tootearenduse kategooriasse;
- (d) „ettevõtja“ – majandustegevusega tegelev üksus, olenemata õiguslikust vormist, sealhulgas partnerlus või ühendus, kes tegeleb korrapäraselt majandustegevusega.

2. Innovaatiline ettevõtja

2.1. „Innovaatiline ettevõtja“ – ettevõtja, kes vastab vähemalt ühele järgmistest kriteeriumidest:

- (a) vähemalt ühel kolmest eelnevast majandusaastast on ta kandnud teadus- ja arendustegevuse kulusid, mis moodustavad kas vähemalt 10 % tema kõigist tegevuskuludest või vähemalt 5 % tema kogu netokäibest;
- (b) võttes eesmärgiks turustamise, on ta viimase kolme majandusaasta jooksul arendanud, on arendamas või arendab lähitulevikus välja tooteid, teenuseid või äriprotsesse, mis on uued või oluliselt täiustatud võrreldes tehnika tasemega vastavas majandusharus ning millega on seotud tehnoloogilise või tööstusliku ebaõnnestumise risk.

2.2. Punkti 2.1 alapunktis a osutatud teadus- ja arendustegevuse kulude kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta järgmisi kulusid:

- (a) personalikulud, sh teadustöötajate, tehnikute ja muude abitöötajatega seotud kulud sel määral, mil nad tegelevad teadus- ja arendusprojektidega;
- (b) vahendite ja seadmete kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse teadus- ja arendusprojektides; kui neid vahendeid ja seadmeid ei

¹ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks EMPs kohaldatav tekst (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1–78, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>).

kasutada projektides kogu nende kasutusea vältel, võetakse arvesse vaid amortisatsioonikulud, mis vastavad projekti kestusele ja on arvatud üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtete kohaselt;

- (c) hoonete ja maaga seotud kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse teadus- ja arendusprojektides; hoonete puhul loetakse rahastamiskõlblikuks üksnes amortisatsioonikulud, mis vastavad projektide kestusele ja on arvatud üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtete kohaselt; maa puhul rahastamiskõlblikud äritingimustel võõrandamise kulud või tegelikult kantud kapitalikulud;
- (d) turutingimustel välisallikast ostetud või litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulud ning nõustamisteenuste ja muude sarnaste teenuste kulud, kui neid kasutatakse üksnes teadus- ja arendusprojektide jaoks;
- (e) täiendavad üldkulud ja muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud, mida kantakse otseselt teadus- ja arendusprojektide tõttu.

3. Innovaatiline idufirma

„Innovaatiline idufirma“ – ettevõtja, kes vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- (a) ettevõtja on innovaatiline ettevõtja punkti 2 tähenduses;
- (b) ettevõtja on innovaatiline ettevõtja punkti 5.1 tähenduses;
- (c) ettevõtja töötajate arv on väiksem kui 100 ning selle aastakäive ja/või aastane bilansimaht ei ületa 10 miljonit eurot;
- (d) ettevõtja on tegutsenud vähem kui 10 aastat pärast registreerimist.

4. Innovaatiline kasvufirma

„Innovaatiline idufirma“ – ettevõtja, kes vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- (a) ettevõtja on innovaatiline ettevõtja punkti 2 tähenduses;
- (b) ettevõtja on innovaatiline ettevõtja punkti 5.1 tähenduses;
- (c) ettevõtja aastakäive ja/või aastane bilansimaht ületab 10 miljonit eurot;
- (d) ettevõtja töötajate arvu või tulude keskmine aastane kasv ületab kahe eelneva aasta jooksul 20 %;
- (e) ettevõtja vastab vähemalt ühele järgmisest kahest kriteeriumist:
 - i) ettevõtja töötajate arv on väiksem kui 750;
 - ii) ettevõtja ei ole börsil noteeritud.

5. Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamisel arvesse võetavad ettevõtjate liigid

- 5.1. Autonoomne ettevõtja on iga ettevõtja, kes ei ole partnerettevõtja punkti 5.2 tähenduses ega sidusettevõtja punkti 5.5 tähenduses.
- 5.2. Partnerettevõtjad on kõik ettevõtjad, kes ei ole sidusettevõtjad punkti 5.4 tähenduses ning kelle vahel on järgmine suhe: üks ettevõtja (kontrolliv ettevõtja) omab üksi või koos ühe või mitme punktis 5.5 määratletud sidusettevõtjaga 25 % või rohkem teise ettevõtja (kontrollitav ettevõtja) kapitalist või hääleõigustest.
- 5.3. Ettevõtjat ei saa (välja arvatud punktis 5.4 sätestatud juhtudel) käsitada innovaatilise idu- või kasvufirma, kui vähemalt 25 % tema kapitalist või hääleõigustest on otseselt või kaudselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse ainu- või ühiskontrolli all.
- 5.4. Erandina punktist 5.2 saab ettevõtjat pidada autonoomseks ning partnerettevõtjaid mitteomavaks ka juhul, kui vähemalt 25 % tema kapitalist või hääleõigustest kuulub järgmistele investoritele, tingimusel et need investorid ei ole eraldi ega ühiselt asjaomase ettevõtjaga punkti 5.5 tähenduses seotud:
- (a) riiklikud investeerimisühingud, riski- või erakapitalifondid, korrapäraselt riskikapitaliinvesteeringutega tegelevad isikud või isikute rühmad (äriinglid), kes investeerivad kapitali noteerimata ettevõtjatesse, tingimusel et äriinglite koguinvesteering samasse ettevõtjasse on väiksem kui 5 000 000 eurot;
 - (b) ülikoolid või mittetulunduslikud teaduskeskused;
 - (c) institutsionaalsed investorid, sealhulgas regionaalarengu fondid;
 - (d) autonoomsed kohalikud omavalitsused, mille aastaeelarve on alla 10 miljoni euro ja milles on alla 5 000 elaniku.
- 5.5. Sidusettevõtjad on ettevõtjad, kellel on teineteisega mõni järgmistest suhetest:
- (a) ettevõtja omab teises ettevõtjas enamikku aktsionäride või osanike hääleõigustest;
 - (b) ettevõtjal on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtja haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
 - (c) ettevõtjal on õigus rakendada teise ettevõtja suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõtjaga sõlmitud lepingule või tema asutamislepingule või põhikirjale;
 - (d) ettevõtja, kes on teise ettevõtja aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele kõnealuse ettevõtja teiste aktsionäride või osanikega üksi enamikku selle ettevõtja aktsionäride või osanike hääleõigustest.

Eeldatakse, et valitsev mõju puudub, kui punktis 5.4 loetletud investorid ei sekku otseselt ega kaudselt kõnealuse ettevõtja juhtimisse, ilma et see mõjutaks nende õigusi osanikena.

- 5.5.1. Ettevõtjaid, kellel on mõni punktis 5.5 nimetatud suhe ühe või mitme teise ettevõtja kaudu või mõne punktis 5.4 nimetatud investoriga, käsitatakse samuti sidusettevõtjana.
- 5.5.2. Ettevõtjaid, kellel on mõni eespool punktis 5.5 nimetatud suhe füüsilise isiku või ühiselt tegutseva füüsiliste isikute rühma kaudu, käsitatakse samuti sidusettevõtjana, kui nende tegevus või osa tegevusest toimub samal asjaomasel turul või lähiturudel. Käesoleva punkti tähenduses on „lähiturg“ tootmisahelas vahetult asjaomase turu ees või järel asuva toote või teenuse turg.

Ettevõtjad võivad deklareerida oma staatuse autonoomse ettevõtja, partnerettevõtja või sidusettevõtjana, esitades andmed punktides 2, 3 ja 4 sätestatud künniste kohta.

5.5.3. Kui direktiivi 2011/61/EL² artikli 4 lõike 1 punktis a määratletud alternatiivne investeerimisfond on investeerinud ettevõtjasse, ei tuleks käesoleva lisa punkti 5.5 kohaldamisel käsitada sidusettevõtjana järgnevaid:

- (a) kõnealune ettevõtja ja kõnealune alternatiivne investeerimisfond;
- (b) kõnealune ettevõtja ja kõnealuse alternatiivse investeerimisfondi valitseja;
- (c) kõnealune ettevõtja ja mõni muu ettevõtja, millesse kõnealune alternatiivne investeerimisfond on investeerinud.

Käesoleva punkti esimest lõiku kohaldatakse, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- (a) alternatiivsel investeerimisfondil ja selle valitsejal ning asjaomastel ettevõtjatel on eraldi raamatupidamisarvestus;
- (b) alternatiivsel investeerimisfondil ja selle valitsejal on eelnevalt kindlaks määratud investeerimisstrateegia asjaomas(t)est ettevõtja(te)st väljumiseks, kaasa arvatud nende väärtuse realiseerimiseks ettevõtja müügi teel või muul viisil.

Sellise deklaratsiooni võib teha ka juhul, kui kapital jaguneb selliselt, et ei ole võimalik täpselt kindlaks teha selle omanikku; sel juhul võib ettevõtja heas usus deklareerida, et talle teadaolevalt ei kuulu ta vähemalt 25 % ulatuses ühele ettevõtjale või ühiselt omavahel seotud ettevõtjatele. Sellised deklaratsioonid ei piira liikmesriikide või liidu normidega ette nähtud kontrollide ja uurimiste kohaldamist.

6. Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatavad andmed ning võrdlusperiood

- 6.1. Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatakse viimase heakskiidetud aruandeperioodi andmeid ning need arvutatakse aastapõhiselt. Neid arvestatakse kontode sulgemise kuupäeva seisuga. Käibena esitatava summa arvutamiseks lahutatakse sellest käibemaks ja muud kaudsed maksud.
- 6.2. Kui ettevõtja leiab kontode sulgemise kuupäeval, et ta on aasta jooksul ületanud või langenud allapoole punktis 2 sätestatud töötajate arvu künnist või rahalist künnist, ei too see kaasa innovaatilise ettevõtja staatuse kaotust, välja arvatud juhul, kui neid künniseid ületatakse kahel järjestikusel arvestusperioodil.
- 6.3. Äsja asutatud ettevõtjate puhul, kelle raamatupidamisaruandeid ei ole veel heakskiidetud, saadakse kasutatavad andmed majandusaasta käigus heas usus koostatud hinnanguliste näitajate alusel.

7. Töötajate arv

² Komisjoni 21. mai 2025. aasta soovitus (EL) 2025/1099, mis käsitleb väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate määramist (ELT L, 2025/1099, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2025/1099/oj>).

- 7.1. Töötajate arv on kogu vaatlusaluse aasta jooksul asjaomase ettevõtja ettevõttes või tema heaks täistööajaga töötanud isikute arv (aasta tööühikud). Nende isikute tööd, kes ei ole töötanud terve aasta, osalise tööajaga isikute tööd, olenemata kestusest, ja hooajatöötajate tööd võetakse arvesse aasta tööühikute murdosadena. Personali moodustavad:
- (a) töötajad;
 - (b) ettevõtja heaks töötavad isikud, kes alluvad ettevõtjale ning keda loetakse töötajateks riigisisese õiguse alusel;
 - (c) omanikust juhid;
 - (d) ettevõtja korrapärases tegevuses osalevad partnerid, kes saavad ettevõtja ettevõttest rahalist kasu.
- 7.2. Töötajate hulka ei arvata töökohapõhiseid õppijaid ega üliõpilasi, kes on praktika- või kutseõppelepingu alusel kutseoskusi omandamas. Arvesse ei võeta emapuhkuse ega vanemapuhkuse kestust.

8. Ettevõtja andmete kindlakstegemine

- 8.1. Autonoomse ettevõtja puhul tehakse andmed, sealhulgas töötajate arv, kindlaks üksnes selle ettevõtja raamatupidamisaruannete põhjal.
- 8.2. Punktis 5 osutatud partnerettevõtjaid või sidusettevõtjaid omava ettevõtja andmed, sealhulgas töötajate arv, tehakse kindlaks tema raamatupidamisaruannete ja muude andmete põhjal või asjaomase ettevõtja konsolideeritud aruannete põhjal, kui need on olemas, või nende konsolideeritud aruannete põhjal, mis seda ettevõtjat konsolideerimise tõttu käsitlevad.

Käesoleva punkti esimeses lõigus osutatud andmetele liidetakse asjaomase ettevõtja iga sellise partnerettevõtja andmed, kes asub asjaomase ettevõtjast tootmisahelas vahetult ees- või tagapool. Liidetav osa on võrdeline kas omatava kapitali või hääleõiguste protsendiga (arvesse võetakse neist suuremat). Vastastikuse osaluse korral kasutatakse suurimat protsendimäära.

Käesoleva punkti esimeses ja teises lõigus nimetatud andmetele liidetakse 100 % iga sellise ettevõtja andmetest, kes on asjaomase ettevõtjaga otseselt või kaudselt seotud, kui neid andmeid aruannete konsolideerimisel juba arvesse ei võetud.

- 8.3. Punkti 8.2 kohaldamisel saadakse andmed asjaomase ettevõtja partnerettevõtjate kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest andmetest, sh konsolideeritud aruannetest ja andmetest, kui need on olemas. Nendele andmetele liidetakse 100 % partnerettevõtjatega seotud ettevõtjate andmetest, välja arvatud juhul, kui neid andmeid on konsolideerimisel juba arvesse võetud.

Punkti 8.2 kohaldamisel saadakse andmed asjaomase ettevõtja sidusettevõtjate kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest andmetest, sh konsolideeritud aruannetest ja andmetest, kui need on olemas. Nendele liidetakse võrdeliselt andmed asjaomase sidusettevõtja võimalike partnerettevõtjate kohta, kes asuvad tootmisahelas temast vahetult ees- või tagapool, välja arvatud juhul, kui neid on konsolideeritud aruannetes juba arvesse võetud, protsendimäära ulatuses, mis on vähemalt proportsionaalne punkti 8.2 teises lõigus osutatud protsendimääraga.

- 8.4. Kui konsolideeritud aruannetes ei ole andmeid asjaomase ettevõtja töötajate kohta, arvutatakse töötajate arv ettevõtja partnerettevõtjate andmete proportsionaalse liitmise teel, lisades andmed asjaomase ettevõtja sidusettevõtjate kohta.